

TOVERI (THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workers' Publishing Society.

JOHN VALIMAKI, Editor & Manager

Office Seventh and Commercial St.,
Opposite Post Office.
TELEPHONE — Office 365;
Editorial Dep't 832.

Entered as second-class mail matter
July 18, 1912, at the Post Office
at Astoria, Oregon, under the
Act of March 3, 1879.

UUDEN KAPULALAIN SISÄLTÖ.

Oregonin valtion lainlaati-
kunnan äsken hyväksymän, vie-
raskielisiä lehtiä koskevan lain
sisältö edellyttää, että "on lai-
tonta yhdellekään henkilölle,
firmalle, korporatsioonille tai eri
henkilöstä muodostetulle yh-
distykselle, painaa, julkasta, lei-
vittää, esittää, myydä tai tarjota
myytäväksi mitään sanoma-
lehteä, aikakausjulkaisua, kir-
jasta tai kiertokirjettä millään
muulla kuin englanninkielillä,
ellei sellainen sanomalehti, ai-
kakauskirjasto, kirjasto tai
kiertokirje sisällä kirjaimellista
käännöstä siitä englanninkielel-
lä samalla kirjainkoodilla ja yh-
tä huomattavasti esitettyä."

Toinen pykälä määrää sitten
rankaus, joka on korkeintaan
kuusi kuukautta kaunin vankei-
laa ja sakkoa, joka voi nousta
korkeintaan \$500, tai molemmat
sakon ja vankilan.

Tuon lain mukaan ei siis mi-
kään sanomalehti, vaikka se pain-
etaan ulkopuolella Oregonin-
kin, voi ottaa tilausta täältä eikä
lähettää lehteään tänne luet-
tavaksi joutumatta syytteen
tämän lain rikkomisesta.

Jos nyt esimerkiksi sattuisi
jollakin henkilöllä, vaikka jol-
lakin Oregonin senaattorilla o-
leman hallussaan joku niistä
Ranskan hallituksen julkaise-
mista saksalaisvastaisista kirja-
sista, joita sodan ajalla täällä
levisi paljon, ja tarjoaisi sitä
toiselle henkilölle luettavaksi,
olisi se valtion lain mukaan rik-
kos. Rooman paavin kirkolliset
määräykset ovat täällä tätä
määrän jälkeen kokonaan laitto-
mia, sillä ne kuuluvat kiertokir-
jeiden (Circular) luokkaan ja
kun ne ilmestyvät latinaksi, on
niistä annettava käännös muka-
na. Jos kauppias lähettää ost-
ajalleen kirjelmän, jossa tar-
joaa jotakin tavaraa uutuuksia tai
karhua maksua entisistä saata-
vastaan jollakin muulla kuin
englanninkielillä ilman käännös-
tusta on hän lain rikkoja. Pieni
laestadiolaisten "Sionin kan-
nelin" voidaan ainakin nido-
tussa muodossaan määrättyä kir-
jasten (pamphlets) joukkoon
kuuluvaksi ja siitä on niilloin
painettava käännös mukana, et-
tä Oregonin epäluuloisen lain-
laatikunta tietäisi miten kiertä-
tempuja suomalaisen käyttöä
taivaaseen pyrkivänsä. Musiik-
kielutkin tämän lain mukaan
tulevat hyvin kyseenalaiseksi,
sillä kuten tiedämme ovat ne

kirjotetut latinan sekaisella ita-
lialla, josta puhdas englannin-
kielinen ei saa selvää.
Lääkäreillä ja muilla on pal-
jon tieteellisiä teoksia ja pikku-
kirjasia, joita saa ainoastaan
vieraalla kielellä. Näiden myy-
minen tai lainaaminenkaan toi-
selle on kielletyn kirjallisuuden
levittämistä.

Tällaisen valistusasetuksen o-
vat Oregonin lainlaatiijat mei-
le nyt laatineet. Lienee tarpee-
nta huomauttaa, että se on
pahasti ristiriidassa Yhdysval-
tain perustuslain ja kongressin
säästöjen kanssa, jotka ta-
kaavat puhe- ja painovapauden.
Käytännöllisesti se on monta
vertaa vaikeuttavampi vieras-
kielille lehdille kuin itse va-
koilluaki, joka vaatii ainoastaan
postimestarille jätettäväksi kää-
nnokset sotaa koskevista asioista.
Se on täydellinen näyte siitä
mitä Bernard Shaw sanoi "nurk-
kakuntalaisuus-amerikalaisuus-
deksi. Tuollaista voi amerikas-
akin syntyä vaan valtiosta jos-
sa valtiomiehenkin osaa näytte-
levät henkilöt omaavat vielä pe-
räröven asukkaan käsitkset
maailman menosta.

Ja kaikkien tähän on ryhdyt-
ty vaan sentähden, että tältä
lehdeltä, Toverilta, saataisiin
lämä lopetetuksi. Se on Asto-
rian edustajain esittämä tämä
tekele. Ottaessaan tuon esityk-
sen valtion lakikokoukseen mei-
dän tahdemme, on valtion lain-
laatikunta osottanut pikku-
maisuuksensa. Luulisi sitä nyt
sellaisella valtiolla kuin Ore-
gonin, jonka tulevaisuudesta
puhutaan niin suuria, olevan
muutakin tehtävää kuin laatia
erikois-säädöksiä pientä vieras-
kielistä sosialistilehtiä vastaan,
varsinkin kun tiedetään ettei
tämä lehti milloinkaan voi val-
tion asioita pilata eikä parantaa.
Mutta me olemme voineet
olla väärässä käsityksessä itse-
stämme. Me voimme painaa e-
nemmän kuin luulemekaan.
Siltä se ainakin nyt näyttää.

NUHTELEVAT AMERIKA- LAISIA.

Canadalainen luutnantti W.
E. Date, joka on vihollis-
maalaisten sotavankien leirin ko-
mentaja, on jutellut Vancouverin
sanomalehtiraportterille ra-
dikaalien karkottamisesta. Hän
on ilmassut paheksuvansa sy-
västi ei sitä että radikaaleja
karkotetaan, mutta että niitä
karkotetaan sellaisen melun
kanssa mitä täkäläiset lehdet
ovat karkotusten johdosta pitä-
neet. Date sanoi, että Canada-
sta on vuoden ajalla karkotettu
ylitse tuhannen radikaalia ja
vihollismaalaisia ilman mitään
melua. Winnipegistäkin on vie-
ty enempi kuin sata punasta —
enimmäkseen venäläisiä — il-
man että siitä olisi suuren suu-
raa asiaa tehty. Karkotetut on
pantu laivoihin ja kuletettu sin-
ne mistä heidät on helposti voi-
tu päästää kotimaahansa. Siinä
kaikki. Samoin pitäisi hänen
mielestään täälläkin menetellä.
Täkäläiset porvarit taas on-
vat siinä käsityksessä, että min-
kä suurempaa ääntä karkotus-
sista pitää, sen paremmin ra-
dikaalit alkavat sitä pelkää-
mään ja luopuvat agitatioisista.
Jotkut asiantuntijat väit-
tävät kuitenkin, että suurin osa
karkotetuista on mielissään kun
saavat vapaan kyydin kotima-
hansa, siihenkään kun ei tahdo
kaikilla olla omia varoja. Mitä
taas siihen tulee että karkotus
laimentaisi agitatioita, niin si-
nä näyttää käyvän aivan päin-
vastoin. Survey magasiinin toi-
mittaja Devinekin, joka kulkee
ympäri maata, hakien yhteis-
kunnallisia aiheita lehdelleen,
sanoi pari päivää sitten puhe-
saan Seattlessa, että radikaalien
karkottaminen on "lisännyt a-
gitatioita ja vaikuttanut väes-
tön heräämiseen uskomattoman
laajasti."

RADIKAALEISTA.

Radikaaleista sanotaan nyky-
päivinä melkein mitä hyvänsä.
Nimitys on niin suuresti käytän-
nössä nykyisin, että lienee hu-
vittavaa kuulla mistä radikaali-
nimitys alkujaan johtuu.

Sanakirjat selittävät että sa-
na radical johtuu latinalaisesta
sanasta radix — juuri. Ensi-
mäisen kerran on radikaalinimi-
tystä poliittisessa merkityksessä
käytetty Englannissa 18:sta
vuosisadalla, jolloin ensimmäisiä
itsenäisen puolueen kanattajia
alettiin nimittää radikaaleiksi
sentähden, että he sytyivät mo-
lempia valtuutuslupia, tory- ja
whig-puolueita, pintapuoli-
suudesta. Itse sanoivat he kä-
sittelevänsä kysymykset aina
juuriaan myöten ja siitä saivat
he sitten nimen, joka nykyisin
näyttää tulevan kaikkien osaksi,
jotka vallitsevaa järjestelmää
vastaan jollakin tavoin taistele-
vat.

KANSAN SUOJELEMINEN.

"Eikö hallituksen velvollisuus
ole suojella kansaa vallankumo-
ukselliselta propagandalta?" ky-
syi Carnegie haalissa eräs luo-
juri äskettäin, pitäessään puhe-
ta amerikalaisuuden puolesta.

The New Republic niminen
radikaali porvarilehti vastaa
tähän: "Teoria että hallit-
uksen velvollisuus olisi suoje-
lla kansaa propagandalta, on
preussilaisuutta. Se oli kerran
hänen keisarillisen majesteetin
Saksan keisarin evankeliumi.
Kansan suojeleminen val-
lankumoukselliselta propagan-
dalta oli yksi hänen pyhimpiä
tehtäviänsä.

Kansa on joko kelvollinen
hallitsemaan itseään tai sitten
ei se ole. Jos he kykenevät hal-
litsemaan itseään, ei hallituksen
tarvitse suojella sitä minkään-
laiselta propagandalta. He suo-
jelevat itse itseään. Kykyisyys
suojella itseään kuuluu itsehal-
linnon ensimmäisiin ehtoihin."

Joukkotoiminnasta

Sosiaalinen joukkotoiminta perus-
tuu tasa-arvoisuuteen, se on, jäse-
niston keskuudessa vallitseva tasa-
arvoisuus; kaikki jäsenillä on tasa-
puoliset oikeudet ja velvollisuudet;
kaikki jäsenet ovat ihmisiä saman-
arvoisia, kukaan ei ole arvoasteen
mukaan mitään etuoikeuksia. Tuota
katsantokannalta tulisi jäsenistön
käsitellä sosialistinen tasa-arvoisuus.
Mutta useinkin käsitellään se väärin
ja yhteisötoiminnalle turmiollisella ta-
valla luullaan, että tehtävissä ollaan
tasa-arvoisia. Koskaan ei tule sitä
aikaa, että kaikki ihmiset pystyisi-
vät yhteisötoiminnasta on kiertämätön
tosiasia, että tehtävät ovat sen la-
tuisia, että suorittaja tulee yleisön
huomion alaiseksi. Hänestä täytyy
mainita esim. sanomalehtien pal-
stolla, miten hän teki sitä tahi tätä,
ja miten suorittui. Tuota kaikkea
jotkin kadehtivat. Muristaan, tuo-
kossa kukaan kukoksi tunkioille kie-
kunaan, olehan minäkin yhtähyvä
henkilö kuin tuokin joka nitittää hu-
miolla yleisön huomiolla. Nuo kadeht-
ijat eivät aina ota huomioon, että
henkilö joka on saavuttanut yleisön
huomion, on useimmissa tapauksessa
ansainnut sen. Osastoissa enontaan
näyttelytoiminnan tuosta ihmisten
turhamaisuudesta kaikkien enimmäin

vät jotakin työtä suorittamaan yhtä-
arvoin; joku on sopivampi suutariksi
kuin räätälikki, joku sopivampi se-
päksi kuin nikkariksi, joku voi olla
parempi laulaja kuin soittaja, joku
parempi puhuja kuin näyttelijä,
jotkin harvat voivat olla kirjailijoita,
ja niin edespäin. Vaikka sosialisti-
osastojen toiminta onkin pientä, ver-
rattuna koko yhteiskunnalliseen toi-
mintaan, niin on se kyllin suurta
vaatukseen monellaiselta henkeltä ky-
vyt. Vaan osastossa ollaan kaukana
siltä, että asetettaisiin itsekukin jä-
sen omalle alalleen, jossa he kyvyil-
lään ja kykyjensä kehittämisellä
palvelisivat yhteistä asiaa parhaiten.
Useinkin osotetaan henkilöitä tehta-
vään, joka on alvan soveltumaton työ-
sille, että asetettaisiin itsekukin jä-
sen omalle alalleen, jossa he kyvyil-
lään ja kykyjensä kehittämisellä
palvelisivat yhteistä asiaa parhaiten.

Useinkin osotetaan henkilöitä tehta-
vään, joka on alvan soveltumaton työ-
sille, että asetettaisiin itsekukin jä-
sen omalle alalleen, jossa he kyvyil-
lään ja kykyjensä kehittämisellä
palvelisivat yhteistä asiaa parhaiten.

Tuo ainoa ihmisloukko on oleellisen
pahuus "kateus", jota uskonnolliset
ihmiset pitävät perisyntinä, ei ole
ominaista ainoastaan näyttelijöille,
se vallitsee kaikkialla meidän yhteis-
toiminnassamme, alimmasta ylimpään
toimintajajaa saakka, ja myös jäseni-
töissä.

Vallan ja kunnianhimo, joka on lä-
heisessä yhteydessä edellämainitun
puheen kanssa, on yksi kehityksen
kannustin ja sopivalla tavalla hoidet-
tuna erinomaisen hyödyllinen yhteis-
toiminnalle. Joukkojen ja joukko-
toiminnan toimintajain tulisi valvoa,
että yksilöt vallan ja kunnian tavoit-
telussa hyödyttäisivät mahdollisim-
man paljon yhteistä asiaa. Jos
näyttelytyötä, että joku pyrki tyydyt-
tämään turhamaisuuttaan joukkotoi-
minnan kustannuksella, niin on hän-
tä näpättävä sievällä tavalla nokal-

Halutaan Asiamiehiä

Jos olet kykenevä asiamieheksi niin kirjoita hakemuksesi tänään

KOSKI RÄÄTÄLILIIKKEESEEN, CHICAGOSSA, ILL.

Jossa pukimet tehdään t a k a u k s e l l a
mittojenne ja vaatimuksienne mukaisesti

NÄYTEITÄMME ON AINOASTAAN RAJOITETTU MÄÄRÄ.

KOSKI TAILORING CO.

40 N. WELLS ST.,

CHICAGO, ILL.

KARTAT SAAPUIVAT

Toinen lähetyksen karttoja viimeinkin saapui, ja olemme postittaneet kartat
kaikille joille ne on tulevaa. Suuremmille paikkakunnille, missä kirjalli-
suuskomiteat ja varsinaiset asiamiehemme ovat toiminnassa, lähetetään
kaikki kartat asiamiehille jaettavaksi; yksityisille tilaajille suoraan itselleen.
On otettava huomioon, että me lähettämme kartat ainoastaan Toverin
tilaajille; Raivajaa lähettää Sakenien tilaajille.

Kartat saa

Sakenien koko vuosikerran tilauksesta, Toverin vuoden taikka puolenvuoden
tilauksesta, uusista ja uudistuksista. Toverin uusista tilauksista saa kartat
sekä tilaaja että tilauksen ottaja.

EI OIKEAAN, EI VASEMPAAN
VAAN ETEEN EESTÄ KANSOJEN.

Nyt on mainio aika tilata itsellenne tai tuttavallenne Toveri ja Sakenet,
sillä Toveri ja Sakenet pääsevät nyt Canadankin esteettömästi.

Sis jokainen joka tilaa vuosikerran SAKENIA eli puolivuotta tai enem-
män TOVERIA tammi- ja helmikuun aikana saa lahjaksi nämä paljon ke-
hutut ja komeat kartat.

Lähetättäkää tilauksenne seuraavalla kaavakkeella:

TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

Allekirjoittanut tilaa vuosikertaa Toveria—Sakenia. Maksuksi
seuraa mukana \$

Nimi

Osote

Haluan myöskin kartat.

le. Ojennus tulisi tapahtua siltä-
valla, että oman edun kärkeä tuli
si huomauttaa, että joukkotoim-
nassa on vain palveleva yhteistä hy-
vää ja siitä vastapalkkioiksi saa
leikin tyydytystä. Silloin tulee jouk-
kotoiminta jayksilön pyrkimykset so-
poinuuntuun, yksilö hyödyttää jouk-
koja ja joukot yksilöä.

Tuollatavalla meidän olisi ymmär-
rettävä yhteisötoiminnassa joukkojen
ja yksilön edut ja sen mukaan oh-
jattava toimintaamme, silloin yhteis-

toimintamme on terveellä perusteel-
la, joka tuottaa kaunin tuloksen.
Savon Jääkäri.

Tukholma, tammi. 22 p. —
Amerikalainen höyrylaiva "Ma-
con" ajoi karille ja upposi Ni-
dingenin majakan luona, 49 sen
miehistön kuuluvista miehistä
hukkuen sen mukana. Vain yksi
laivan miehistä saatiin pelas-
tetuksi.

Astorian valistunut väestö se oli,
joka laittoi Toverille talon. Se hil-
jainen unohtettu, parjattu, poljettu,
väärynmäärretty, moitittu, haukut-
tu, kartettu jne. väki — jos Leino-
sedän tavoin luettelisi, kaikki va-
sienkielen laatusanat tässä — tunsi
iskun itseään ja läksi liikkeelle, ja
rakensi muutamassa viikossa talon,
josta Toveri ilmestyy edelleen ja
jossa sen juuret ovat maassa lujem-
min kuin milloinkaan ennen.

Tämä joukko odottaa apua muu-
taminen, sillä vielä on velkoja mak-
samatta. Tämä joukko odottaa että
muuallakin ollaan mukana toiminnas-
sa, eikä ainoastaan teoreettisesti;
että oikein todella astutaan työväen-
liikkeen riveihin silloin kun vihollis-
nen hyökkää ja asema näyttää va-
rallaiselta, eikä ainoastaan teorisaa
puhua suuria sanoja, jotka halituvat
ilmaan heti huulilta lähdettyään.

Kuten tilistin lehdessä julaistut
numerot osottavat, tarvitaan vielä
lisää kiviä tämän majakan pohjan
suojaksi. Vuosikokoukseen menne-
sä pitäisi saada lisää vielä ainakin
viitisentuhatta, niin että ei jäisi mi-
tään muuta velkaa silloin kun kiin-
nityksilä, joka on seitsemäntuhatta.
Se maksettasiin sitte kahden vuo-
den kuluutta, kuten sopimuskes-
sanotaa. Silloin jälleen näytävät
astorialaisetkin, mitä he ovat mie-
hiään, mutta tällä väliajalla saivat
tehdä toisetkin huikan; — ellei
muuta niin tutustua mitä kaikkea sil-
hen astorialaiseen mallimankatosuk-
seen oikeastaan sisältyy.
Vastustanne odottaen,
Juhan-Kustaa.

KATSAUKSIA

Se "astorialainen mallimankatosus"
jälleen.

Eipä siitä ole pitkin aikoihin pu-
huttakaan. Eikä siitä olisi ollut syy-
tä puhua nykyään, ellei olisi ollut
olemassa sellaista "valaisevaa esi-
merkkiä", oikein sellaista "kaunis-
tuttavaa esemplaria", kuten toiskie-
liset sanovat, sellaista "elävää to-
distusta", jollaisen taomalainen
"Myrskykelokin" löysi sen väit-
teensä tueksi, että taloudelliset olo-
ne sentään ovat ne jotka määräävät
ihmisten mallimankatoksen.

Ja ne olivat numeroita ja "dokum-
mentteja", joiden pitäisi tyydyttää
jokaista kiikkosimmasta vasemmis-
toisesta aina keltasiimpaan revisio-
nistin saakka.

Tiistain lehdessä ne julaistuin.
Kysymys oli talon rakentamisesta
Toverille, huoneuston hankimisesta
tälle länsirannikon työväestön luok-
kavalistuksen ahjolle, jonka entisen
majan muuttivat kurnaalitehtaaksi
ja autotalliksi.

Oli kysymys siitä, mistä saatais-
sin varoja huoneuston hankimise-
ksi. Kysyttiin "astorialaiselta mal-
limankatosukselta" ja kysyttiin
muiltakin, jopa käytiin kyselemässä
ihan ehta aberdeeniläiseltä "kumo-
uksellisuudeltakin". Vastauksia saa-
tiinkin. Ja nämä vastaukset ne
julaistuin tiistain lehdessä.

Katsahtakamme niihin uudelleen.
Täoä varten olisi pitänyt saada
kaksikymmentätuhatta dollaria. Niin
paljoa ei saatu. Mutta lähes puolet

siitä saatiin. Ja tästä lähes puo-
lesta antoi "astorialainen mallim-
ankatosus", se mihinkään kelpaama-
n keltasiim. Enemmän kuin puo-
let. Ei kyllä sovi sanoa, ettekö
sitä vastattu "oikein kumoukselli-
suuden" pesäpakoistakin, kuten A-
berdeenistä, Seattlessa ja muista
paikoista, mutta eri paikkakuntien
vastausta on hiukan eroa. Kun
Astoria vastasi 4,480 dollarilla, vas-
tasi Aberdeen 30 dollarilla ja Seatt-
le 260 dollarilla — kun vastausta
erikoisesti käytiin niiltä hakemassa,
ja Tacoma heitti likoon kokonaisen
"kymppin".

Huikan paremman vastauksen an-
toi Hoquiam, 270 dollarilla. Se on yh-
deksän kertaa parempi Aberdeenin.
Aberdeenin ja Seattlen lukuunotta-
matta vastaa se koko Washingtonin
valtiota. Mutta Hoquiamissa ei ol-
lakaan vielä niin perinpohjaisesti
kumouksellisia kuin Aberdeenissä, ei
ainakaan siltä tavalla, että katsottai-
sien omien laitoisten kumoaaminen
kaikkein välttämättömmäksi.

Washingtonin vastaukset ovat ylei-
sesti huonoja. Muutama yksityisten
konttole lukeutuvia poikkeuksia lu-
kuunotomattana osottavat ne, että
siellä oliin melkein samaa mieltä
kun erät astorialaiset hullikaanit ja
Columbia hillin santarmisto, että
Toverille ei olisi saatava asuntoa.

Ilwaco sentään pelasti Washing-
tonin maineen vallan piloilte mememä-
stä. Mutta Ilwacohan se onkin aina
ollut "astorialaisen mallimankato-
sukseen" perin pilaaema, sen sanoi jo
ollut "astorialaisen mallimankato-
sukseen" perin pilaaema, sen sanoi jo
ollut "astorialaisen mallimankato-
sukseen" perin pilaaema, sen sanoi jo

bolshiveikejä korvan juureen; hän
joka oli aina ihan prikulleen sitä
mieltä, että Toveri on tapettava e-
lukka, ihan soraäännettömään colum-
biavahallitukseen säveleen. Mutta il-
wacossa tiedetäänkin, kenen kanssa
Toveri on taistelussa. Ja Ilwacon
ympäristön kämpät olivat myöskin
mukana siten kuin pitkin.

Jos koko Washington olisi ollut
samoin liikkeellä kuin Ilwaco, niin
Toverilla olisi rahaa lainatakin.
Mutta ilwacolaisilla ei olekaan näin
talven aikana työt tiellä, joutavat
siis vaikka — ajattelemaan.

Myönnettään, että kyllä aika on
huono ja työttömyys tavaton Wash-
ingtonissa, mutta sitähan se on muu-
allakin, ainakin Astoriassa. — Työt-
tömyydessä ja puutteessa Astoria
kyllä vetää vertoja — vaikka mille
länsirannikon paikkakunnalle.

Entä sitte California? Melkeinpä
täytyy sanoa, että San Francisco se
on California; sieltä tuli kaksi kol-
mannesta koko Californian vastauk-
sesta. Ja jos washingtonilaiset su-
littävät, että he olivat periaatteelli-
sesti erimielisiä astorialaisten kanssa,
eivätkä siksi vastailleet kuten olisi
pitänyt, niin sitähan ne olivat San
Franciscossakin. Siellähän aines-
tulla puolueesta eroamisen puolesta
suurella enemistöllä. Mutta siellä
näytään käsittävän, että lehti tarvi-
taan vielä sitetkin, vaikka ei enää
olisi mitään puoluetta — kuten se
onkin. Ja kai se räätälin lakko oli
vaikuttamassa San Franciscossa sa-
maten kuin esim. Seattlessakin, mut-
ta toisella tavalla se näyttää vaikut-
taneen; se erillainen mallimankato-
sukseen, nähkääs.

Kyllä Californiassa sentään oli
muitakin paikkakuntia, joita vastat-
tiin rennonpuoleisesti, nimittäin
Fort Bragista ja Eurekaasta. Var-
sinkin ensimmäinaitu osotti jälleen
— kuten niin monta kertaa ennenkin
— että lehti ensin ja sitte vasta ta-
pellaan keskinnäiset kulkotappelut,
kun mitään muuta tappelemista ei e-
nä ole. Mutta Berkeley vastasi
huonosti; se vastaus kaippaa "tar-
kisteltua", kuten sieltä on luvuttakin.

Oregonin suomalaisasutuksen pää-
paikat ovat Astoria ja Portland. Ja
kun tarkastaa portlandilaisen vas-
tusta, niin tulee siihen käsitykseen,
että siellä on viime aikoina paljon
"astorialaistuttu" — on alettu toi-
mimaan ja vähenetty huutamista,
josta Portlandin joku tuli niin kuu-
luisaksi silloin kun se lahtariusse-
ri Wesley siellä oleskeli. Portland,
jossa suomalaisen lukumäärä ei ole
sen suurempi kuin Aberdeenin tai
Hoquiamin, kummankin erikseen la-
kettuna, vastasi rennommasti kuin
viimeksimainitut yhteensä.

Pienistä paikkakunnista antoi par-
haan vastauksen Seaside, 120 dolla-
ria, tosin kyllä hiukan ympäristönsä
kustannuksella ja astorialaisten kan-
nustamana, mutta vastaus kuin vas-
taus, pääasiassa että se tuli hyvä. Tun-
nustusta ansaitsee myöskin Svene-
nin pieni farmikylä. Mutta se on-
kin tässä aivan Astorian porstussa,
niin että mitenkään svenenseläiset o-
lisivat naapurisovun takiaakaan voi-
neet olla vähemmällä. Kyllä se sen-
tään riippuu paljon niistä farmarien
periaatteista, farmarien, joita ei Lei-
non teorian mukaan kannata olen-

kaan ottaa lukuun koko työväenliik-
keessä.
Samalla kun nämä "kotivaltiot"
Washington ja California, saavat
paikoin huomattavasti parantaa vas-
tustaan, pitäisi vuoristorivaltoiden
kin sentään osottaa, että mukana si-
tä ollaan sielläkin. Tähän saakka on
vastausta tullut ainoastaan kolmeita
paikkakunnalta: Hannasta, 150 dolla-
ria; Rock Springsistä, 30 dollarilla
ja Sand Couleesta, 10 dollarilla. Mis-
sä on muiden paikkakuntien vas-
taus? Muistaakseni Binghamistakin
tässä oliin mukana etsimässä sitä
"oikeaa suuntaa", mutta suojan han-
kinnassa piirin lehdelle oliin hiljaa
kun hiiret; puhuttiin siis silloin kun
puheella pelastui, mutta kun tuli
toiminnan aika, niin — ei hiiskah-
dustakaan. Sellainen "kumoukselli-
suus", pojat, ei ole kumouksellisuut-
ta ollenkaan. Ja entä ne muut vuor-
istorivaltoiden paikat? Samaa maata
ihän henkäkselleen, ei senttiäkään.
Eikö niissä edes löytäisi yksityistä,
joka antaisi vastauksen; sellaiseen
se on monen muunkin "kumoukselli-
suuden" kehdon vastaus rajottunut.

Nevidan mainarit eivät tulleet
mukaan, eivätkä Montananakaan. U-
tahissa ei tehty mitään ja Idahoassa
kannatettiin sitä.

Astoria on aina moitittu vanhoil-
liseksi ja yksilöllisyyteen talpuvaksi.
Mutta tähän sopsi nyt panna pis-
teen siinä kysymyksessä. Ellei Asto-
ria olisi toiminut siten kuin se toi-
mi, niin suomalaisen santarmiliiton
aiheet Toverin tappamisessa olisivat
onnistuneet. Väittelyalaiseksi luon-
nollisesti jää, taisteleeko mainittu
liitto työväenliikkeen puolesta. Mi-